

ECHO

ABVV

De nieuwsbrief van de Federale en
Intergewestelijke studiediensten van het ABVV
verschijnt niet in juli en augustus

V.U.: Estelle Ceulemans • Hoogstraat 42 • 1000 BRUSSEL
Afgiftekantoor: Brussel X

inhoud

Nummer 08, oktober 2013

■ Economie

VBO weigert indexcijfer consumptieprijzen
wegens niet genoeg 'gemanipuleerd'

■ Ondernemingen

Omkadering grensoverschrijdende
bedrijfsakkoorden:
antwoord Europees Parlement
Stress en technostress opnieuw
op politieke agenda

■ Sociaal beleid

Kostprijs vermindering sociale
zekerheidsbijdragen op
extralegale voordelen

■ Sociale ombuds

ABVV vraagt nietigverklaring
van de antiterrorismewet

■ Echo regio Brussel

Onderwijs in Brussel:
een complex crisisbeheer

■ Echo regio Vlaanderen

Septemberverklaring: Vlaams ABVV mist
concrete engagementen voor werk

■ Echo regio Wallonië

PROPAGE-S, een economisch
alternatief dat werkt!

■ Europa

Georgië: hervormingen in het
ultraliberaal laboratorium

■ Internationale relaties

ASEM project rond sociale dialoog
over werkvoorwaarden

www.abvv.be

U wenst voortaan ECHO enkel per e-mail of per post te
ontvangen? U wil naam- of adreswijzigingen melden?
[T] 02/506.82.71 • [E] patsy.delodder@abvv.be

NL - FR: Cette lettre d'information est aussi disponible en
français www.fgtb.be/publications

Intersyndicale conferentie over fiscaliteit

Op initiatief van het ABVV organiseert de socialistische vakbond samen met ACV op 12 november een conferentie over fiscaliteit. Het ABVV is zich bewust van het belang dat fiscaliteit heeft in de instandhouding van ons sociaal model. In het vooruitzicht van de verkiezingen van mei 2014 willen we de aandacht vestigen op de noodzaak van een evenwichtige bijdrage van de diverse economische actoren aan de financiering van dit model.

Sinds jaren veroordeelt het ABVV het onevenwicht tussen de belasting op de inkomens uit arbeid en die op inkomens uit kapitaal. De vakbeweging is dus al lang (veel te lang) vragende partij om het evenwicht tussen de belastingen op beide productiefactoren te herstellen.

En een rechttekking is des te dringender omdat we de afgelopen dertig jaar zowel op Europees als Belgisch vlak zien dat het aandeel van de lonen en andere sociale transfers in het BBP daalt, terwijl dat van de productiefactor kapitaal in de toegevoegde waarde steeds maar toeneemt.

Voldoende hoge fiscale en budgettaire middelen zijn nodig om ons (Europees en Belgisch) sociaal en economisch model in stand te houden, met sterke openbare diensten en een degelijke sociale bescherming.

Een van de doelstellingen van de studiedag, is de recente en toekomstige ontwikkelingen in België in kaart te brengen in het licht van wat er op internationaal en Europees vlak gebeurt. Daarom heeft de conferentie twee onderwerpen:

- Wat als fiscale concurrentie de belastinginkomsten van de staten en het welzijn van de bevolking op de helling zet? Stand van zaken in de OESO en de EU.
- Naar rechtvaardigere, eerlijkere belastingen dankzij een grotere progressiviteit – Hoe in ons land een tax shifting in die zin doorvoeren?

Met dit initiatief willen we de belangrijke uitdaging, die een hervorming van de fiscaliteit in tijden van crisis betekent, onderzoeken. Deze uitdaging moet begrepen worden als de noodzaak om het fiscaal systeem gunstiger te maken voor de inkomens uit arbeid en ze te gebruiken als steun voor een relancebeleid (op internationaal, Europees en Belgisch niveau).

Fiscaliteit blijft een belangrijk instrument voor een meer gelijke samenleving én voor een economie ten dienste van de burgers. Op basis van de bevindingen van deze studiedag en met het oog op de komende verkiezingen, zullen ABVV en ACV een eisenbundel opstellen. Want, een rechtvaardigere fiscaliteit moet voor beide vakorganisaties centraal op de politieke agenda gezet worden.

■ ECONOMIE

VBO weigert indexcijfer consumptieprijzen wegens niet genoeg 'gemanipuleerd'

Op vrijdag 27 september kwam de Indexcommissie zoals elke maand bijeen om een advies te verstrekken aan de minister van Economie m.b.t. het indexcijfer van de consumptieprijzen (het ICP) van de afgelopen maand.

De Indexcommissie bestaat uit vertegenwoordigers van vakbonden, werkgevers, de academische wereld (die het wetenschappelijke aspect van onze nationale indexberekening valideren) en de overheid (die de index berekent).

Op de commissievergadering van september weigerde het VBO de index van de voorbije maand goed te keuren, omdat het niet tevreden was met de 'telecom'-getuige. Sinds de publicatie van het rapport van het Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie (het BIPT is belast met economische regulering, technische organisatie en naleving van regelgeving) wenst het VBO dat deze telecom-getuige wordt aangepast op basis van de resultaten van de studie van het BIPT. Deze studie toont aan dat de telecomprijzen gezakt zijn, terwijl de telecom-getuige van het ICP stijgt.

In die context heeft het VBO een brief gestuurd aan de minister van Economie Johan Vande Lanotte teneinde de methodologie van de telecom-getuige zo snel mogelijk aan te passen, nog vóór de grondige indexhervorming in januari 2014.

Wij zijn van oordeel dat het VBO het sociaal overleg hiermee schade berokkent. Deze vraag nú aan de minister sturen terwijl de discussies rond de grote hervorming aan de gang zijn, is een provocatie. Wij zijn immers maar drie maanden verwijderd van de grote hervorming in januari 2014, waarbij net zal worden ingegaan op de getuigen en de methodologie.

Wij vakbonden weigeren van onze kant de index goed te keuren sinds januari 2013, omdat wij ons hevig blijven verzetten tegen de inmenging van de regering in het meerekenen van de koopjes in de indexberekening. Anders gezegd: wij zijn het er niet mee eens dat de regels halverwege worden gewijzigd, zonder acht te slaan op

de akkoorden die unaniem werden gesloten in de commissie.

Wij wijzen op het goede werk dat de overheid leverde m.b.t. de telecom-getuige. De overheid heeft het BIPT-rapport grondig bestudeerd en is tot de conclusie gekomen dat de indicatoren die het BIPT toepast, niet bruikbaar zijn voor de berekening van het ICP aangezien niet dezelfde elementen in aanmerking worden genomen.

Wij herinneren er ook aan dat in een unaniem advies van eind 2011 alle vertegenwoordigde partijen in de commissie het erover eens waren dat een mini-hervorming in 2012 niet nodig was, met name omdat de werkzaamheden voor de grote hervorming reeds op gang waren gebracht. Bovendien hadden de twee voorgaande mini-hervormingen al heel wat wijzigingen aan het ICP met zich gebracht.

Wij hebben ook bepaalde eisen, o.m. betreffende de huurprijzen en alles wat senioren aanbelangt (rusthuizen, thuiszorg, maaltijden aan huis, ...). Wij wachten evenwel op de discussies over de grote hervorming alvorens deze thema's aan te snijden. Het is immers onaanvaardbaar de berekeningsmethode van het ICP te willen aanpassen buiten het kader van de akkoorden die hierover werden gesloten en vooral drie maanden vóór een grote hervorming.

In het algemeen zijn wij ervan overtuigd dat het ICP altijd kan worden verbeterd aangezien het ICP het consumentengedrag weerspiegelt en dit evolueert in de loop van de tijd. Maar alles kan niet in één keer worden verbeterd en wij wensen de akkoorden en tijdspaden die werden afgesproken, te respecteren.

Gezien deze provocatie van het VBO en de huidige context hebben de drie vakbonden besloten niet te reageren in de media zodat de werksfeer in de commissie aan de vooravond van de grote hervorming sereen en constructief zou blijven. Wij hopen dat alle aanwezige partijen in de toekomst zich ook op die manier zullen gedragen.

giuseppina.desimone@abvv.be

Voorzitterschap FRDO

Na meer dan zes maanden onbezet te zijn gebleven, werd de post van voorzitter van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO) eindelijk ingevuld door mevr. Magda Aelvoet.

Wat ging vooraf? Op 26 maart II. werpt de pas benoemde voorzitter van de FRDO, Philippe Maystadt (aangetreden half januari), de handdoek al in de ring. Zijn voorzitterschap heeft amper drie maanden geduurd. Reden: het gebrek aan loyaliteit en goodwill van het VBO in de schoot van de FRDO, waardoor de voorzitter verhinderd werd zijn opdracht uit te voeren zoals het hoort.

Dit ontslag zegt veel over de moeilijke werking van de FRDO. Staatssecretaris voor Duurzame Ontwikkeling, Servais Verherstraeten, deed er dan ook zes maanden over om een vervanger te vinden.

Het ABVV is blij met de benoeming van Magda Aelvoet en wel om meerdere redenen. Teneerste om dat de FRDO eindelijk opnieuw volop aan de slag kan gaan. Vervolgens omdat de belangrijke functie van voorzitter nu bekleed wordt door een vrouw (eindelijk) en tot slot - maar niet op zijn minste - omdat niemand nog overtuigd moet worden van de standpunten van mevr. Aelvoet inzake duurzame ontwikkeling. Magda Aelvoet was in de regering Verhofstadt I, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en thans minister van Staat.

Wij wensen haar dan ook alle succes toe en hopen dat alle actoren uit de FRDO een constructieve bijdrage aan het volbrengen van haar opdracht zullen leveren.

■ ONDERNEMINGEN

Omkadering grensoverschrijdende bedrijfsakkoorden: antwoord Europees Parlement

Sinds het begin van de jaren 2000 onderhandelen de sociale gesprekspartners in de multinationale ondernemingen akkoorden, handvesten of gedragscodes met internationale draagwijdte. Deze akkoorden, ook 'kaderakkoorden' genoemd, zijn geen fenomeen in de kantlijn: begin 2012 zijn er al 224 gesloten en zijn hierbij 10 miljoen werknemers betrokken.

Een juridische leemte

Ook al bestaat er geen specifiek Europees juridisch kader, toch bevatten die akkoorden vaak clausules of verbintenissen met een impact op de nationale sociale dialoog. Een zwak punt dat een aantal vragen oproept. Dit zijn immers geen cao's, ook al beschouwen de ondertekenaars ze als dusdanig! De Europese vakbondsfederaties hebben heel snel instrumenten ingevoerd ter omkadering van de onderhandelingen, de ondertekening en de opvolging van die akkoorden. Het EVV nam standpunt in op zijn Uitvoerend Comité van oktober 2012. Maar de Europese Commissie blijft (nog) achterwege ... het

Stress en technostress opnieuw op politieke agenda

Op initiatief van senator Fabienne Winckel (PS) vond op 1 oktober een colloquium plaats waaraan ook het ABVV zijn medewerking verleende. Wij hebben er de resultaten voorgesteld van onze enquête over Technostress. Dit dossier staat hiermee andermaal op de politieke agenda, wat ook blijkt uit de aanwezigheid van diverse politici, waaronder staatssecretaris Courard, bevoegd voor beroepsrisico's, die ook de slottoespraak voor zijn rekening nam. Een vertegenwoordiger van minister De Coninck was eveneens aanwezig.

Stress en technostress bestaan

Door de snelle ontwikkelingen in de manier van werken gebruiken mensen steeds meer moderne communicatiemiddelen op het werk. Ook de nieuwe vormen van arbeidsorganisatie, vooral met als doel de productiemethodes te optimaliseren, kunnen stress met zich meebrengen. Dat blijkt uit de resultaten van de enquête 'Solidaris', die eerder dit jaar werd uitgevoerd door de socialistische mutualiteit.

In onze enquête 'Welzijn op het werk en Technostress' tonen wij aan dat er een verband is tussen het gebruik van

Europees patronaat duwt immers heel hard op de rem ...

De bijdrage van het Europees Parlement

Op 12 september 2013 nam het Europees Parlement een belangrijke stap, het keurde namelijk een resolutie goed waarin gepleit wordt voor:

- een facultatief juridisch kader, van toepassing op vrijwillige basis;
- een referentie op nationaal niveau om deze akkoorden juridisch effect te geven;
- de goedkeuring van het principe m.b.t. de gunstigste clausule en de non- regressie-clausule, van fundamenteel belang om te vermijden dat de grensoverschrijdende akkoorden onze cao's zouden aantasten.

Conclusie

De bal ligt nu in het kamp van de Europese Commissie: het ABVV blijft waakzaam en blijft dit dossier van nabij opvolgen .

jean-luc.struyf@abvv.be

machines en robots en vaste en draadloze communicatiemiddelen die tijdens en buiten de werkuren gebruikt worden enerzijds, en het bestaan van psychosociale belasting (stress en respect voor de scheiding privé- en werktijd) en repetitieve overbelastingletsels (pijn in gewrichten, pezen en de bovenste ledematen) anderzijds.

De deskundigen reageren

Na de presentatie van beide onderzoeken gaf een viertal experts hun mening over hoe de oorzaken en kwalijke gevolgen van stress en technostress best kunnen bestreden worden. Op deze manier werd een mooie staalkaart gepresenteerd van maatregelen die multidisciplinair geïnspireerd zijn. De slotconclusie was niet mis te verstaan: stress en technostress zijn vooral het gevolg van een gebrekkige arbeidsorganisatie, en preventiemaatregelen moeten vooral die oorzaken bestrijden. Daarnaast kan een individuele begeleiding van getroffen werknemers door een arbeidsgeneesheer of preventieadviseur gespecialiseerd in psychosociale belasting natuurlijk ook zinvol zijn.

francois.philips@abvv.be

Vintage affiches en projectie van films over gezondheid en veiligheid op het werk

Van 26 september tot 18 december 2013, van maandag tot vrijdag van 10 tot 16u.

ETUI (Europees vakbondsinstituut), Koning Albert II-laan, 1210 Brussel.

Vrije toegang.

De ETUI stelt historische en vintage affiches uit verschillende Europese landen tentoon die illustreren hoe grafische vormgeving gebruikt werd om de gezondheid en veiligheid op het werk te bevorderen.

Je kan er de evolutie bekijken van de boodschappen en slogans over gezondheid en veiligheid doorheen de kunst van de 20ste eeuw en in de verschillende culturele en nationale omgevingen. Het historische belang van gezondheid en veiligheid op het werk voor de Europese vakbonden wordt er op buitengewone wijze in het licht gesteld.

Met de steun van de ITUH worden op de middag nog deze films getoond:

- 21/11: 'Immaginare la salute, la rappresentazione audiovisiva dei rischi nell'ambiente di lavoro'. A. GIANNELLI, M. ZACCARIA 1992, Italië. Italiaans gesproken, 43 min.
- 18/12: 'Kameradschaft' (De tragedie van de mijn). G-W. PABST, 1931, Duitsland. In het Duits met ondertitels in het Engels, 93 min.

Meer info op www.etui.org

Unieke wet kinderbijslag werknemers én zelfstandigen

Driekwart eeuw na de invoering van de kinderbijslag voor zelfstandigen en die voor werknemers wordt nu een poging gedaan om deze in mekaar te gieten.

De sociale partners in het Beheerscomité van de Rijksdienst voor Kinderbijslag Werknemers gaven op 1 oktober hun goedkeuring aan het wetsontwerp dat voorziet in de harmonisering van de reglementering. In het licht van de komende overheveling van de bevoegdheid leek het in het belang van de gezinnen en hun recht op kinderbijslag om de stelsels te harmoniseren en zo eenvoudiger over te kunnen hevelen. De publieke sector refereert naar de kinderbijslagwet en wordt dus ook identiek. Enkel de gewaarborgde kinderbijslag, betaald vanuit de sociale bijstand, blijft als een aparte sokkel bestaan.

De sociale gesprekpartners herhaalden tezelfdertijd het historische advies i.v.m. de gemengde gezinnen. Gezinnen waarbij minstens een halftijdse activiteit als loontrekkende plaatsvindt, naast een voornamelijk zelfstandige activiteit vallen al sinds mensenheugenis ten laste van het werknemersstelsel om zo het meest voordelige bedrag aan de gezinnen toe te kennen. Door de volledige gelijkschakeling van bedragen voor de overheveling, moet die kost volledig gedragen worden door het zelfstandigenstelsel. Die 300 miljoen euro moeten dus vanuit hun globaal beheer overgeheveld worden.

■ SOCIAAL BELEID

Kostprijs vermindering sociale zekerheidsbijdragen op extralegale voordelen

In juli 2013 deed de RSZ een poging om het loonequivalent te becijferen van bepaalde loononderdelen, van sommige alternatieve (of uitgestelde) vormen van loon waarop een verlaagde (of geen) sociale bijdrage van toepassing is.

Hieronder het resultaat van deze eerste berekeningen (in euro), die nog moeten worden verfijnd, maar die toch al een eerste interessant idee geven van de orde van grootte.

Uit deze eerste berekeningen blijkt dat deze voorkeurstarieven voor de sociale zekerheid neerkomen op een jaarlijks kostenplaatje van 4,680 tot 6,774 miljard euro per jaar.

Voor andere voorkeurstarieven moet de kostprijs nog geschat worden: cadeaucheques, anciënniteit, cao 90 m.b.t. de niet-recurrente resultaatsgebonden voordelen, ...

Dit komt dus nog bovenop de kostprijs van de sociale bijdrageverlagingen voor de sociale zekerheid (sociale Maribel, wetenschappelijke Maribel, jongerenbonus social profit, eerste werk, loonmatiging universiteiten, gesubsidieerde contractuelen, baggervvaart en binnenscheepvaart, wetenschappelijk onderzoek, KB huispersoneel, kunstenaars, onthaalouders, doelgroepen, structurele bijdrageverlagingen) die in 2012 neerkwamen

op 6,8 miljard euro.

We kunnen er trouwens ook van uitgaan dat de kostenramingen uit deze tabel toegevoegd moeten worden aan de loonsubsidies aan werkgevers, die door de Expertengroep 'Concurrentievermogen en Werkgelegenheid' (EGCW) opgelijst werden in een verslag aan de regering (juli 2013) en die neerkomen op 11,2 miljard euro ten gunste van de werkgevers in 2011 (notionele intrestaftrek niet meegerekend).

De RSZ ondernam ook een poging om de kostprijs (voor werkgevers) te berekenen nu er geen loonplafonds meer zijn voor de berekening van de bijdragen voor pensioen-, werkloosheids- en andere uitkeringen voor arbeiders en bedienden uit de privésector.

Een begrenzing van deze berekening tot een jaarloon van 49.773,66 euro (theoretisch loonplafond 2011) zou neerkomen op een vermindering van het SZ-budget met 649 miljoen euro werknemersbijdragen en 953 miljoen euro werkgeversbijdragen. Een interessante manier om aan te tonen dat de kostprijs van deze maatregel voor werkgevers heel wat lager is dan de voordelen die zij genieten via de verlaagde (of nihil) sociale zekerheidsbijdragen op diverse extralegale loonvoordelen.

anne.panneels@abvv.be

	Verschil ontvangen bijdragen/opbrengst inning volledige bijdragen	
	Werknemersbijdrage	Werkgeversbijdrage
Extralegaal pensioen	508.151.617	910.162.919
Werkloosheid met bedrijfstoeslag (SWT)	132.885.043	564.294.840
Dubbel vakantiegeld	65.824.910	850.810.145
Winstdeelname		11.890.624
Bedrijfswagens	Min. 211.908.816	Min. 270.488.183
	Max. 734.226.745	Max. 1.560.097.945
GSM	36.711.337	90.640.769
Hospitalisatieverzekering	144.489.353	243.671.093
Maaltijdcheques	Min. 136.293.882	Min. 420.639.210
	Max. 241.795.000	Max. 596.995.000
Ecocheques	23.349.840	57.651.059
Totaal minimum	1.259.614.798	3.420.248.842
Totaal maximum	1.887.433.845	4.886.214.394

■ SOCIALE OMBUDS

ABVV vraagt nietigverklaring van de antiterrorismewet

Het hoofdstuk van het Strafwetboek over terroristische inbreuken werd gewijzigd met de wet van 18 februari 2013. Daarbij worden o.m. het rechtstreeks of onrechtstreeks aanzetten tot terroristische inbreuken veroordeeld, of wordt artikel 141ter van het Strafwetboek – dat bedoeld is om de fundamentele vrijheden te beschermen – afgezwakt. Voortaan is het toegelaten fundamentele rechten in te perken zoals het stakingsrecht, de vrijheid van vergadering of vereniging en het recht om vakbonden op te richten middels voldoende motivering.

De antiterrorismewetgeving is per definitie voor kritiek vatbaar vanuit democratisch oogpunt, rekening houdend met het zeer ruime toepassingsgebied en de uitzonderlijke opsporingsmiddelen die ingezet worden. Het gevaar voor misbruik is dan ook zeer groot. Zo zou een ietwat stoere vakbondsactie

al vlug als terroristische actie bestempeld kunnen worden met alle specifieke onderzoeksmiddelen die dat inhoudt: af luisteren telefoongesprekken, schaduwen, infiltreren in de organisatie, ...

De wet heeft wel grendels voorzien, zoals de bepaling dat een uitsluitend syndicale organisatie als dusdanig niet als een terroristische groep beschouwd kan worden, evenals de bepaling ter vrijwaring van de fundamentele rechten en vrijheden. Die grendels worden echter wel afgezwakt door de bovenstaande wetswijzigingen.

Daarom diende het ABVV begin september een vordering in bij het Grondwettelijk Hof om de vernietiging van de wet te vragen die de syndicale vrijheden aantast. De beslissing van het Hof wordt verwacht in de lente 2014.

jean-francois.macours@abvv.be

■ ECHO REGIO BRUSSEL

Onderwijs in Brussel: een complex crisisbeheer

Het Brussels Studies Institute publiceerde onlangs een nota waarin een balans opgemaakt wordt m.b.t. het beheer van de onderwijscrisis in Brussel. Die nota herinnert er ook aan dat het onderwijs “het hoofd moet bieden aan de realiteit van een (kleine) wereldstad met een jonge, internationale, aangroeiende bevolking, met aan de ene kant rijkdom en armoede & werkloosheid aan de andere kant”. Ook maakt het naast elkaar bestaan van twee autonome onderwijssystemen (Nederlandstalig en Franstalig) evenals de vele netwerken, de Brusselse realiteit alleen maar complexer op en dus ook moeilijker inschatbaar.

Het Instituut wijst vooral op de manier waarop de onderwijsproblemen in Brussel aangepakt worden, namelijk in gespreide slagorde. De Gemeenschappen blijven in gebreke want er wordt niet vooruitgelopen op de bevolkingsaan groei, terwijl het Gewest en de Gemeentes wel snel reageerden en een beroep deden op de intersectorale bevoegdheden.

De auteurs wijzen het vooruitzicht van een regionalisering van het onderwijs af en geven voorrang aan een betere coördinatie onder de diverse actoren. Ze hopen op die manier “het embryo van een systematische coördinatie van het Brussels onderwijs” te ontdekken doorheen recente voortgang:

- 1) een ‘Task Force Onderwijs’ met Gewest en Gemeenschappen, die de coördinatie van de vastgoedprojecten als taak heeft;
- 2) pogingen tot reguleren en sturen van het onderwijsaanbod in Brussel (project van een Franstalige instantie m.b.t. “bassin de vie Enseignement-Formation-Emploi” (Kwalificerend Onderwijs - Opleiding – Tewerkstelling) en oprichten van een plaatselijk Nederlandstalig overlegplatform m.b.t. de inschrijvingen;
- 3) de beslissing om het Brussels Economisch en Sociaal Overlegcomité (BESOC) uit te breiden tot de uitvoerende machten van de gemeenschappen, dit om ondermeer de Brusselse onderwijskwesties te behandelen.

eric.buysens@abvv.be

Vormingen DSR

Evaluatie programma 2012-2013 + voorstel programma 2013-2014.

De volgende vorming voor de leden van de DSR en van de juridische diensten van de centrales is voorzien op 21 november 2013.

De uitnodiging volgt.

Het GPDO: naar een recht op de stad?

Na een overlegprocedure met het middenveld heeft de Gewestregering op 26 september het Gewestplan voor duurzame ontwikkeling (GPDO) uiteindelijk goedgekeurd. Dit plan behandelt in detail de prioritaire doelstellingen en de actiehefbomen die het Brussel van morgen zullen bepalen (zie www.rudivervoort.be). Op 21, 25 en 26 november a.s. kunnen de militanten van het ABVV-Brussel er een eerste syndicale kritiek op geven met, als invalshoek, het recht op de stad. Dit seminarie wordt georganiseerd door de studiedienst en de Ecole Syndicale van het ABVV-Brussel (inlichtingen: eric.buysens@fgtb.be).

■ ECHO REGIO VLAANDEREN

Septemberverklaring: Vlaams ABVV mist concrete engagementen voor werk**Studiedag werkbaar werk**

- Studievoormiddag van het Vlaams ABVV
- Donderdag 5 december 2013
- SERV, Wetstraat 34-36, 1000 Brussel.
- Doelpubliek: secretarissen.

Hoe werkbaar werk tastbaarder maken in de syndicale praktijk? Welk concreet antwoord bieden op onwerkbaar werk?

Het doel van deze studievoormiddag is sensibiliseren rond werkbaar werk en het vervolg van de campagne voorbereiden.

We zullen de nadruk leggen op ervaringsuitwisseling rond concrete onderwerpen en dilemma's rond werkbaar werk uit de syndicale praktijk. Het uitgangspunt hierbij is dat er geen all-in-oplossingen bestaan, maar dat maatwerk moet worden geboden in functie van de organisaties en bedrijven.

Thema's die hierbij aan bod zullen komen: oudere werknemers en werkbaar werk, sectoraal werken aan werkbaar werk, instrumenten en tools rond werkbaar werk, tijdregelingen en werkbaar werk.

Meer info over het programma volgt, maar noteer nu reeds de datum in uw agenda!

Begroting in evenwicht, ten koste van wat?

In zijn septemberverklaring kondigde Vlaams minister-president Kris Peeters opnieuw een begroting in evenwicht aan. Om nieuwe beleidsmaatregelen mogelijk te maken wordt er bovendien extra bespaard. Het is voor het Vlaams ABVV onaanvaardbaar dat er nogmaals op personeelskosten wordt bespaard. Eerst 5%, dan 6%... en nu 6,5%!

Het stemt het Vlaams ABVV ook ongerust dat voor het zoveelste jaar op rij de werkingsmiddelen niet worden geïndexeerd. Terwijl de werking van heel wat openbare diensten zoals de VDAB nu al problematisch is.

Blijkbaar ontbreekt het deze Vlaamse regering opnieuw aan durf om nieuwe inkomsten op een billijke manier aan te boren, zoals een correcte heffing van schenkingsrechten en het correct belasten van tweede en volgende woningen via hogere registratierechten.

Investerings broodnodig

Het Vlaams ABVV vindt het positief dat deze regering blijft investeren, dat er meer ruimte komt voor sociale leningen, en dat de gemeenten extra zuurstof krijgen. We vragen wel dat de investeringen in kinderopvang herbekeken worden. Er moeten extra inspanningen komen in de stedelijke kernen waar de noden het hoogst zijn.

Werklozen in de kou

Het Vlaams ABVV betreurt het gebrek aan daadkracht in deze septemberverklaring om de hoge werkloosheid en de jeugdwerkloosheid in het bijzonder aan te pakken.

Er wordt wel gewag gemaakt van een groot pact, maar een echt pact vergt overleg met alle betrokkenen, en dat is er met de vakbonden nog steeds niet geweest. We stellen integendeel vast dat voorstellen van de werkgevers als vanzelfsprekend worden ingewilligd, zoals bij de verlaging van de bedrijfskosten via de onroerende voorheffing. Zonder dat hieraan zelfs maar voorwaarden worden gekoppeld over het behoud of de creatie van jobs, of het voordeel op zijn minst gedeeltelijk moet aangewend worden voor opleiding.

Ondertussen kondigt Vlaams minister van Werk Muylers aan dat hij verder zal besparen op werk: op de opleidingscheques voor werknemers, op opleidingsprojecten (de zogenaamde Kelchtermansprojecten) en op aanmoedigingspremies in de openbare sector.

Concurrentiepact

Het Vlaams ABVV is ook teleurgesteld in de voorstellen van de Vlaamse regering voor een concurrentiepact. Die voorstellen zijn onvoldoende op werk gericht en teveel een cadeaupolitiek aan de bedrijven: minder sociale lasten, minder bedrijfsvoorheffing, minder onroerende voorheffing, meer premies, meer waarborgen... Elke bijdrage van het bedrijfsleven wordt kennelijk als een soort pestbelasting beschouwd die zo snel mogelijk moet verdwijnen.

Het Planbureau becijferde dat het verlies aan marktaandeel voor een derde te wijten is aan kostenproblemen en voor twee derde aan ons productengamma. De beleidsmaatregelen zouden op zijn minst hiermee in verhouding moeten staan. Voor zover er ruimte is voor nieuwe lastenverlagingen moeten die selectief gericht zijn op laaggeschoolden. En die subsidie moeten bedrijven investeren in vorming van die laaggeschoolde werknemers.

Het Vlaams ABVV vraagt de Vlaamse regering dringend werk te maken van de 12.000 beloofde werkervaringsplaatsen voor kortgeschoolde werklozen, waarvan er tot nog toe slechts 6.000 in de steigers staan.

De uitrol van staatshervorming moet sociaal zijn

Door de zesde staatshervorming krijgt Vlaanderen er op 1 juli 2014 12 miljard euro extra bevoegdheden bij. De staats-hervorming gaat niet over peanuts, maar over beleidsdomeinen die werknemers, werkzoekenden en hun gezinnen heel sterk aanbelangen.

In de septemberverklaring wordt de administratie bedankt voor het opgeleverde Groenboek. Nergens gaat de Vlaamse regering een engagement aan om samen met de sociale partners in Vlaanderen de krijtlijnen uit te zetten voor een duurzame sociale bescherming.

jdebaene@vlaams.abvv.be

PROPAGE-S, een economisch alternatief dat werkt!

PROPAGE-S, opgericht op initiatief van het Waals ABVV en actief sinds 2009, is een door het Waals Gewest erkend adviesverlenend agentschap. De doelstelling? Projecten begeleiden in het kader van de sociale economie, meer bepaald in de commerciële sector van coöperatieven en vennootschappen.

De sociale economie (Waals decreet van 20/11/2008) bestaat uit goederen- en dienstenleverende economische activiteiten van vennootschappen, hoofdzakelijk coöperatieven met sociaal doel, verenigingen, ziekenfondsen of stichtingen, waarvan de ethiek op de volgende principes steunt:

- dienstverlening aan de gemeenschap of de leden staat centraal i.p.v. winst maken;
- beheersautonomie;
- democratische besluitvorming;
- mensen en werk primeren op kapitaal bij de verdeling van de inkomsten.

Sociaal doel

Als adviesverlenend agentschap heeft PROPAGE-S tot doel projecten in het kader van de sociale economie te begeleiden. Het gaat om bedrijfsconsulenten die enkel ondernemingen adviseren en begeleiden die een 'sociaal doel' nastreven.

Onder 'sociaal doel' moet men niet noodzakelijk sociaalprofessionele inschakelings-projecten of armoedebestrijding verstaan, hoewel bepaalde projecten in de sociale economie inderdaad daarop gericht zijn. Sociaal doel betekent vooral dat deze bedrijven niet tot doel hebben het kapitaal te vergoeden. Zoals elk bedrijf, moeten ook deze uit de sociale economie winst maken. Het verschil met kapitalistische bedrijven zit hem in wat ze met de winst doen. In coöperatieven of vennootschappen met sociaal doel primeren de factoren arbeid, investeringen, onderzoek of ondersteuning van andere projecten.

PROPAGE-S streeft dan ook een tweevoudig doel na: uitvoeren van activiteiten én scheppen van rijkdom. De aangeboden diensten hebben betrekking op de wetgeving m.b.t. ondernemingen en het sociaal recht, de uitwerking van businessplannen, het

maken van marktstudies.... PROPAGE-S heeft een zekere expertise opgebouwd inzake de oprichting van coöperaties en vennootschappen met sociaal doel, waar de werknemers een voorname plaats in de besluitvorming bekleden.

Voorbeeldprojecten

Les Ateliers de l'Avenir

Deze coöperatieve vennootschap met sociaal doel kon een origineel en innoverend project in de sector van de duurzame bouw ontwikkelen, meer bepaald in de moduleerbare houtskeletbouw. Deze voor particulieren toegankelijke bouwvorm is vooral aangepast aan openbare en/of gemeenschappelijke gebouwen waar de binnenruimte verschillend ingericht moet kunnen worden. Sociale huisvestingsmaatschappijen, scholen, crèches, rusthuizen vormen dus een belangrijke afzetmarkt voor dit bedrijf dat sinds anderhalf jaar al meer dan 20 mensen in dienst heeft.

PROPAGE-S heeft geholpen bij het opstellen van een businessplan (dat aan een bank is voorgelegd die een lening van 3,5 miljoen euro toekende), bij de juridische analyse van de onderneming en voor het verkrijgen van een investeringspremie van het Waals Gewest.

Le Quinquet

Deze vzw ontwikkelde een sociale transportdienst, vooral ten behoeve van kansarme bejaarden in de gemeenten Soignies en Braine-le-Comte. Via een partnerschap met beide gemeenten biedt de vzw zijn klanten (reeds 5 à 600) vervoer aan naar de dokter, voor hun boodschappen of hun vrijetijdsbesteding. Inmiddels telt de vzw vier vaste werknemers.

PROPAGE-S staat in voor de financiële structuur van het project, begeleidde de vzw bij zijn stappen t.a.v. de gemeentelijke overheden en zorgde voor het erkenningsdossier, nodig om deze activiteit te mogen uitoefenen.

Meer info: www.propage-s.be

vanessa.amboldi@fgtb-wallonne.be

Sociale netwerken en militantisme: een gevaarlijke relatie?

Seminarie CEPAG: vrijdag 25 oktober 2013 (9.30 - 12.30u)

Facebook, Twitter... Sociale netwerken die zorgen voor een gebruiksvriendelijke cyberspace en deel uitmaken van ons dagdagelijks leven. Deze communicatiemiddelen koppelen delen van het privéleven aan professioneel gebruik maar ook aan informatie-uitwisseling, onder meer in het kader van politieke en sociale acties.

Vandaag surfen de meeste sociale bewegingen op deze sociale netwerken om hun ideeën kenbaar te maken of om te mobiliseren voor acties op het terrein. Sommigen spreken zelfs van 'cyberactivisten' of 'cybermilitanten' als ze zwaaien met het ongelofelijk aantal mensen dat ze kunnen bereiken met enkele muisklikken.

Zullen deze nieuwe communicatiemiddelen het klassieke militantisme overvleugelen? Wiegt het gebruik van internet niet eerder in slaap dan mensen wakker te maken? En welke plaats kunnen de sociale netwerken innemen in het syndicale veld?

Een voor een vragen die aan bod zullen komen op dit seminarie met:

- Jean-Luc MANISE, directeur Services culture et éducation permanente du CESEP
- Didier BRISSA, formateur bij Cepag en 'cybermilitant'
- Een vertegenwoordiger van het Centre jeunes taboo van Charleroi

Plaats: Espace Solidarité – 47 Rue de Namur – 5000 Beez

Inschrijvingen: cepag@cepag.be – 081 26 51 56

Geld voor ontwikkeling, niet voor wapens

ABVV heeft op het vlak van vredesactivisme altijd een voortrekkersrol gespeeld. In het verleden, maar ook nu. Zo lieten we de kans niet voorbijgaan om 21 september, de Internationale dag van de Vrede, via het uithangen van de specifieke vredesvlag nog eens extra onder de aandacht te brengen.

En uiteraard betoogde het ABVV mee op de manifestatie 'Time to go' tegen de aanwezigheid van kernwapens in België op zondag 20 oktober.

Meer info op:
www.abvv.be
www.timetogo.be

Egyptische EFITU en EDLC zoeken steun

Op de voorbije Algemene Raad van het Internationaal Vakverbond werd de erkenning van de Egyptische onafhankelijke vakbonden EFITU en EDLC als effectief lid besproken. ABVV steunde de Egyptische vakbonden daarbij ten volle.

Eind juni was een delegatie van beide federaties nog te gast in de Hoogstraat. Een van de belangrijkste items tijdens het werkbezoek was de (mogelijke) steun van het ABVV aan de Egyptische collega's.

Inmiddels werd de vraag geconcretiseerd. Onze collega's willen vooral hulp op het vlak van vorming van verantwoordelijken en wensen input van expertise over onder meer sociale dialoog, collectief onderhandelen, sociale zekerheid en communicatiestrategieën. Concrete modaliteiten, eventueel een geëigend project, zijn momenteel in onderzoek.

EUROPA

Georgië: hervormingen in het ultraliberaal laboratorium

Georgië heeft zijn arbeidswetboek hervormd. Het land voert opnieuw een beperking in op de contracten van bepaalde duur en waakt over de overeenstemming van de arbeidsovereenkomsten met de cao's en met de wet. Er is opnieuw vrijheid van vereniging, een begrenzing van het wekelijks werkrooster enz. Allemaal nieuwe verworvenheden voor onze Georgische collega's, die sinds 2011 onderworpen waren aan een arbeidswetboek dat de IAO-normen met de voeten trad.

Vakbonden maken het verschil

Het nieuwe arbeidswetboek is het resultaat van de strijdlust van de GTUC (Georgian Trade Union Confederation), die in haar actie geruggensteund werd door internationale druk. De Amerikaanse vakbond AFL CIO heeft een procedure opgestart met de bedoeling Georgië commercieel uit te sluiten. In samenwerking met de PERC hebben het ABVV (dankzij een bij de FOD WASO verkregen subsidie) en de Zweedse vakbonden LO/TCO bewustmakingsacties en pleidooien gesteund bij de Europese beleidsmakers belast met Oost-Europa. Resultaat: de EU heeft de ondertekening van

het uitgediept handelsverdrag gelinkt aan de hervorming van het arbeidswetboek. Dit is ook van belang voor de werknemers van de EU, want Georgië was een echt ultraliberaal laboratorium geworden, waar bedrijven in sommige sectoren graag naar verhuisden. Voortaan zullen Georgische en Europese werknemers dus deel uitmaken van een grotere vrijhandelszone, maar bepaalde minimale regels zullen er moeten worden nageleefd.

Wetgeving omzetten in praktijk

Maar niet alles is rozengeur en maneschijn. De EU zal het handelsverdrag waarschijnlijk ondertekenen in november, maar er is geen enkele doeltreffende procedure uitgewerkt voor het geval dat Georgië op z'n stappen zou terugkeren. De wetgeving mag dan wel zijn aangepast, maar hoe pas je ze toe in een land waar de inspectiediensten werden afgeschaft?

Kan de internationale samenwerking van onze FOD WASO Georgië helpen zijn inspectiediensten terug op te bouwen? Wij onderzoeken deze mogelijkheid met onze kameraden van de GTUC.

thierry.aerts@abvv.be

INTERNATIONALE RELATIES

ASEM-project rond sociale dialoog over werkvoorwaarden

Het Internationaal Vakverbond (IVV) en de Friedrich Ebertstichting (FES) organiseren een internationale vakbonds-bijeenkomst in het kader van ASEM (Asia Europe Meeting) op 21 en 22 oktober in de Cambodjaanse hoofdstad Phnom Penh.

Het Internationaal en Europees Vakverbond hebben sinds de oprichting van ASEM in 1996 altijd bijzondere aandacht gehad voor dit initiatief, vooral om ook de brede sociale problematiek op de agenda te krijgen. Tot een echt ASEM Labour Forum (AELF) als formeel adviesorgaan kwam het (nog) niet, terwijl het Business Forum van de werkgevers dat wel is, maar er zijn wel goede vooruitzichten.

Tweejaarlijks wordt wel al Sociale Partners Forum en een Conferentie van de ministers van Arbeid georganiseerd. Als uitvloeisel van de laatste bijeenkomst (2012 in Laos) wordt nu een project gelanceerd rond sociale dialoog over arbeidsvoorwaarden.

Mede op initiatief van de Belgische FOD WASO zal de aandacht toegespitst worden op Indonesië als 'case study' voor een latere, meer uitgebreide behandeling op Aziatisch vlak. Samen met de Indonesische vakbonden KSBSI en KSPI werken ABVV, ACV en ACLVB momenteel aan de voorbereiding van het seminarie in Phnom Penh (discussienota, uitwerken van een actievoorstel voor het AELF, ...). De expertise en input van de Belgische vakbonden op het vlak van sociale dialoog en collectief onderhandelen wordt dus duidelijk gewaardeerd.

Specifiek voor Indonesië is het de bedoeling van de FOD WASO om in de loop van 2014 een bilaterale, tripartiete conferentie (regeringen, werkgevers, vakbonden) te organiseren. Het succesvolle initiatief van een identieke conferentie met de Maghreblanden in december 2012 (die o.m. leidde tot de ondertekening van een Sociaal Pact in Tunesië) krijgt dus navolging.

christian.vancoppenolle@abvv.be